

Mint az angyalok

Beszélgetés Nizalkowski Dorottyával és Fannival

–Külön vagy együtt töltitek a karantén-időszakot?

Fanni: Külön. Dóri Sárospatakon Szabó Leventével és családjával (Levi a vőlegénye és a zenekarunk, a Passed zenei producere), én pedig Budapesten vagyok a szüleinkkel.

–Hogyan élitek meg ezt a kényszerű távolságot?

Dóri: Az, hogy nem találkozunk hosszabb időn keresztül, nem újdonság. Három évig más országban laktunk, mert Fanni a Krakói Zeneakadémia hallgatója volt, én pedig az ELTE jogi karára jártam Budapesten. Az elmúlt tanévet viszont már én is kint töltöttem Krakóban, ahol filmkészítést tanultam, így Fannitól háromutcányira laktunk egymástól.

Fanni: Sokkal jobban is éreztük akkor magunkat mindketten.

Dóri: A mostani helyzetben mindennap hívjuk egymást, írunk egymásnak, hogy tudjuk, épp hogyan van a másik, mi foglalkoztatja. Így próbáljuk áthidalni a távolságot.

– Ami még nagyobbnak tűnhet, mert ikreként korábban az életek nagyon összekötődött. Szorosabban, mint az átlagos testvéreké.

Fanni: Nagyon közel állunk egymáshoz Dórival. Megvannak a babakori képeink, ahogy pár napon is csak összebújva tudtunk elaludni. Közös szobánk volt tizenkilenc éves korunkig, nulla–huszonnégyben együtt voltunk, amíg Krakóba nem mentem tanulni. Azért természetesen mindenben igyekeztünk felülmúlni egymást, a hárfától kezdve a sporton át az iskolai eredményekig.

Dóri: Mindketten versengő típusúak vagyunk, így a leghétköznapiabb dolgokból is versenyt tudtunk csinálni. Tényleg mindenből. Akár abból is, hogy ki ér fel előbb az emeletre, vagy ki nyomja meg a csengőt a nagyinál.

Fanni: Ennek ellenére a szüleink sosem akartak külön osztályba járatni minket. Úgy voltak vele, hogy legyünk ott egymásnak. És nagyon jól tették, mert emiatt mindig magabiztosak voltunk, nem maradtunk magunkra sosem.

– Mikor tudtátok megtapasztalni leginkább ezt az összetartozás-élményt?

Fanni: Például amikor tizenkét éves korunk körül ki szerettünk volna menni görkorigzni a Balatonhoz. Anyukánk mindig elképesztő érzékkel jósolta meg, hogy történni fog valami velünk. Nem akart elengedni, rossz előérzete volt, de addig könyörögtünk, míg végül mehettünk. Tíz perc múlva Dóri ráesett egy vaskorlátra, onnan a földre, és brutálisan eltörte a kezét. Szaladtam segítségért, aztán haza, szólni a szüleinknek. Pár perccel később Dórit meghozta egy kedves autós, aztán megérkezett a mentő is. És itt jön az érdekes része a történetnek, ami anyukánkat is nagyon meglepte. Amikor ugyanis Dórit műteni vittek, egész úton azt kiabálta: „Fanni hol van?” Ekkor értették meg a szüleink, hogy mennyire közel is állunk egymáshoz, mit jelent az ikrek közötti szoros viszony.

Dóri: Nekem egy frissebb emlék jut eszembe. 2017-ben elmentünk Hongkongba a Hárfa Világkongresszusra, ahol interjúkat készítettünk híres hárfásokkal a YouTube-ra. HarpFlash-nek neveztük el a sorozatot. Ketten mentünk nyolc napra, és

csak három-négy órát aludtunk naponta, hogy ne maradjunk le semmiről, és mindent meg tudjunk nézni, amit szeretnénk. Reggelente egymást rugdostuk ki az ágyból, este pedig addig jártuk a város, amíg csak bírtuk. Az első két napban csak McDonald's-ban mertünk enni, mert annyira idegen volt nekünk a kínai konyha. Közben bujkáltunk Fanni német-francia professzora elől, nehogy meglássa, hogy normális étel helyett gyorskaján élünk. Rengeteget neveltünk közben. Kimondottan vicces volt, ahogy próbáltuk leplezni a hagymaszagot a világ egyik legnagyobb és leggyönyörűbb hárfavirtuóza előtt. Akkor éreztem testvéretem a legközelebb magamhoz, amikor a világ másik felén „csak ketten” voltunk.

– Ez az összetartás hamar feltűnik azoknak is, akik csak a közösségi felületekről ismernek titeket. De nemcsak egymással, hanem a szüleitekkel kapcsolatban is. Ezt honnan hozzátok?

Dóri: A családukból, hiszen nagyon közel állunk egymáshoz. Mindez talán onnan ered, hogy az életünk első pár évében anya és apa is otthon maradt velünk. Anya gyesen volt, apa minimálbérért volt óraadó egy gimnáziumban, ahova heti egy nap járt be. A szüleink tudatosan vállalták, hogy kevesebb pénzből fognak élni, de kiélvezik, amit a család nyújtani tud. Úgy nevezték a családot, hogy mi vagyunk az „édes négyes”. Sok „előadást” tartottunk nekik otthon. Esténként táncoltunk, énekeltünk, karatézunk, mesét mondtunk, ők meg minden figyelmüket nekünk szentelték. Apa szokta emlegetni, hogy az oviban a „Körben áll egy kislányka” volt a kedvencünk, s mindennap legalább egy órát énekeltük és táncoltunk rá, ő pedig minden alkalommal beállt a körtáncba.

– Az otthoni előadásokat aztán színpadi szerepléssé változott, hiszen saját zenekart alapítottatok, aminek a hárfa a központi eleme. Miért erre a hangszerre esett a választásokatok?

Fanni: Ez egy vicces történet. Kicsiként mindig azt hajtogattam, hogy hárfázni szeretnék. A képzeletben viszont nem a hárfa, hanem a líra élt. Azért tetszett meg, mert az az angyalok hangszere. Őket akartam utánozni. Amikor aztán a hangszerválasztáson megláttam azt a nálam kétszer nagyobb valamit, felháborodtam. Mondtam is apának: ez nem hárfa. Vitakozni kezdtünk, de végül maradtunk. Sőt, Dóri is odajött hozzánk, mert a többi hangszer-nél tömött sorokban álltak a gyerekek, míg a hárfánál rajtunk kívül nem volt senki.

Dóri: Kipróbáltuk, és megszerettük. Hat év tanulás után végül a Szent István Zeneművészeti Szak középiskolába jelentkezünk hárfa szakra. Innentől már nyilvánvaló volt, hogy a hárfa fontos szerepet fog betölteni egész életünkben.

– Mi fogott meg titeket benne?

Dóri: Én a sokszínűségét szeretem. Lehet szólóhangszer, de kíséret is. Bármilyen! Rengetegféle hangot lehet kinyerni belőle. Erről csináltunk is egy videót a YouTube-ra a Passed-csatornán, de az csak a töredékét mutatja be a sokoldalúságának. Emellett a hárfa terápiás hangszer is. A rezgéseinek gyógyító és nyugtató erejük van.

– A hárfával egyfajta missziót is folytattok, rengeteg helyre elviszitek a templomoktól akár a tehetségkutató-műsorokig. Ez tudatos?

Fanni: Igen. Mindig is célunk volt, hogy ne csak „elbújunk egy szimfonikus zenekarban”, és ne csak a hangversenyre járó, művelt közönségnek zenéljünk. Szeretnénk megmutatni a hárfát olyan embereknek is, akik nem tudnak fővárosi koncertekre járni, de szeretik a szép zenét. Nem is beszélve a hangszer jótékony hatásáról, amit Dóri említett. Ezért is zenélünk sokat gyerekeknek, időseknek vagy templomokban. De mivel a hárfát kevesen ismerik, a televízióban is fontos fellépni, mert sokan nézik. És emiatt csinálunk könnyűzenét elektromos hárfán.

Dóri: A műfajok keveredése abból is ered, hogy mindannyian mást szeretünk és ismerünk igazán. Fanni a komolyzene szakértője, én inkább könnyűzenét hallgatok, s elég tájékozott vagyok a populáris kultúrában. Levi pedig a közös munka igazi motorja, ráadásul otthonosan mozog a filmezésben és a kísérleti elektronikában. Amikor alkotunk, például a zenekarunkkal, mindannyian a saját részünket, szenvedélyünket hozzuk a közösbe, és az ettől lesz igazán a miénk.

– A zenész élete sok láthatatlan munkával jár. Honnan merítetek erőt újra és újra a gyakorláshoz?

Fanni: Az én motivációm az, hogy szeretek dolgozni. Ahogy Csíkszentmihályi Mihály írja, a flow-élmény nagyon fontos ahhoz, hogy boldogok legyünk. Számomra általában ilyen a gyakorlás. Elmerülök

Szabó Bendegúz, Akvárium Klub felvételei

benne. Fontos persze a rendszeres sport is, hogy ne legyenek fájdalmaim és tudjak összpontosítani, hiszen természetellenes pózban ülök egy sámlin napi négy, hat, de egy turné alatt akár tíz órát is. Aztán visz előre a sikerélmény is. A fellépéseink *A Dal* című műsorban, vagy hogy megtaláltam a helyem a komolyzenében. Több turnén szerepelhettem. Felléphettem a Notre-Dame-ban a lengyel függetlenség ünnepén, néhány héttel a tüzeset előtt, az utolsó európai zenészek egyikeként. Most pedig már szerződéses kíséret muzsikusként a Krakói Operában és a Krakói Filharmóniában. Nagyon lelkesítő, amikor azt látom egy-egy koncert után az embereken, hogy örömet tudtam szerezni nekik. Ugyanakkor a komolyzenei hárfás munka – a hangversenyektől eltekintve –, főleg tanulóként, nagyon monoton. Reggel felkelek, bemegyek az akadémiára, leülök a hangszer mellé, és a nap nagy részében ott vagyok egyedül. Ezért próbálok sokat zenekarozni, hogy társaságban legyek, és igyekszem olyan zenészekkel körülvenni magam, akikkel jó a közös munka.

Dóri: Ez nekem is nagyon fontos. Ami igazán erőt ad nekem, hogy a szeretteimmel csinálhatom ezt az egészet. Imádom a testvéremmel, a vőlegényemmel közös időtöltést, mindig nagyon jól szórakozunk, amikor épp készülünk valamire, csinálunk valamit. Én akkor vagyok elememben, ha másokkal együtt dolgozhatok. Ezért szeretem a HarpPost nevű blogunkat, ami teljesen családi vállalkozás.

– *Miről blogoltok?*

Fanni: Már 2010 óta vezetjük a hárfás blogot a szüleinkkel, hogy emléket állítsunk az előttünk élt nagyszerű zenészeknek, és megadjuk a megérdemelt figyelmet a hárfának.

Dóri: Akkorra már elkerülhetetlenné vált, hogy a darabokon kívül megismerkedjünk a szerzőkkel, híres hárfásokkal és a hangszer történetével. A blogo-

lás által a világ és a történelem egy olyan szeletét ismerhettük meg, amiről korábban nem is hallottunk. Magyarországon ráadásul különösen elhanyagolták a hárfatörténetet. Pedig világhírű zenészeink és zeneszerzőink vannak, akikről a magyarok még csak nem is hallhatnak.

– *Például?*

Dóri: Itt volt például *Würtzler Arisztid* hárfaművész, aki 1956-ban disszidált az Egyesült Államokba, ahol megalapította minden idők legsikeresebb hárfás együttesét, a New York Harp Ensemble-t. Több mint hatvan országban játszottak,

köztük ötször a Fehér Házban egyszer pedig *Szent II. János Pál* pápának is, sok ezer hívó előtt. Az alapító tagok között több lengyel is volt. Egyikükről, *Eva Jaslarról* portréfilmet készítettünk két évvel ezelőtt. Ez is elérhető a YouTube-on. Szomorúnak tartom, hogy a hárfát tanuló gyerekek nem is hallanak Arisztidról, pedig az életéből akár hollywoodi filmet is lehetne forgatni, olyan érdekes.

Fanni: Gyakorlatilag még a mai hárfás világsztárokkal is ez a helyzet. Ezért is felemelő tudni, hogy az interjúkészítéskor olyan valakivel beszélünk, aki talán a legjobb a maga műfajában, de az emberek nem igazán ismerik, nem értékelik. Ilyenkor pótoljuk kicsit azt, amit a mindig siető közönség elmulaszt. Figyelünk valakire, aki rengeteget dolgozik, hogy másokat szórakoztasson. Köszönetet mondunk a magunk módján. Például mi voltunk az utolsók, akik beszélünk *Barbara Pniewska* lengyel-amerikai hárfással. Valamikor fényes csillag volt, elnököknek játszott, akkor viszont már özvegyen, magányosan élt New Yorkban. Tudjuk, hogy örömet szereztek neki az utolsó hónapokban. A régen elhunytakról pedig azért jó írni, mert minden dolgos élet megérdemli, hogy emlékezzenek rá.

– *A lengyel közönségre külön odafigyeltek?*

Fanni: Fontos része ez az életünknek, hiszen apa oldaláról lengyel származásúak vagyunk, anyáék ágáról pedig erdélyiek. Száz éve él a családunk Magyarországon, de mindig is tartottuk a lengyelségét. Dédapánk, *Nizalowski Ernő* például önként ment Lengyelországba 1939. szeptember 2-án, a világháború kitörésének másnapján. Később meg is kapta a Lengyel Hadsereg Hőse címet.

Dóri: Apa mindig fontosnak tartotta, hogy ismerjük a lengyel gyökereinket. Lengyelül taníttatott minket, a kezünkbe adta a legnagyobb lengyel írók és költők műveit. Dédnagypapánk kilencvenki-

lenc évet élt, így sokat hallottunk tőle arról, milyen volt a második világháborúban lengyel katonaként harcolni. Apa is rengeteget mesélt. Például arról, mikor a Szolidaritás idején lengyeleket fogadtak a kőbányai lakásukban. Aztán mi is sok nemzetiségi rendezvényen, eseményen vettünk részt, többször hárfáztunk, énekeltünk nekik. Végül mindketten Lengyelországban tanultunk tovább. Ez az életünk része, így természetes, hogy büszkéek vagyunk lengyel gyökereinkre. Magyarok vagyunk, szeretjük Magyarországot, ez a hazánk, lengyel emlékeink ápolásával pedig őseinket, az ő munkájukat és kultúrájukat tiszteljük meg.

Fanni: Igyekszünk minél többet tenni azért, hogy a két nép közel kerülhessen egymáshoz. Sok cikket is írunk a témában ingyenesen, névtelenül a Wikipédiára.

– *Fanni tavaly volt, Dóri idén lett a Wacław Felczak Alapítvány ifjú nagykövete, akinek feladata a hagyományos magyar–lengyel barátság elmélyítése. Mennyire tapasztaljátok valójában ezt a barátságot?*

Dóri: Szerintem a két nemzet között erős a rokonszenv. Amikor Magyarországon bemutatkozom valakinek, sokszor megörülnek a lengyel névnek, és mesélnek egy Lengyelországhoz köthető szép emléket. De Krakkóban is sokaknak felderül az arca, ha mondjuk, hogy magyarok vagyunk. Egyszer például csak ezért kaptunk ingyen innivalót egy sörözőben. Persze ezek csak hétköznapi kivetülései ennek a barátságnak.

Fanni: De ne felejtjük el, hogy mi a lengyelek szemében csak egy kis pont vagyunk, nem a világ közepe! De ezen nem szabad megsértődni, hisz mi sem igazán ismerjük az ő nagyjaikat. Ki hallott például a Czartoryskiakról? Pedig ők magyarok is voltak!

– *Szerintetek mi az, amit tanulhatunk ebből a barátságból?*

Dóri: A legelső, hogy ott milyen igényesek az emberek. A boltok előtt reggel a dolgozók feltakarítanak, és mindenki ügyel, hogy tiszta és csinos legyen a környezete. De ez az igényesség az egészséges étkezésben is megmutatkozik. Krakkóban például nem látni kövér embert. Egyszer szembejött velem egy nagyon túlsúlyos férfi, és amikor elhaladt mellettem, csalódottan hallottam, hogy magyarul beszél... Aztán a lengyelek több helyi terméket vásárolnak, mint mi, és nemcsak menők, de meg is fizethetők a helyi ruhaboltok áruai. Elképesztő, hogy milyen divatjuk van! De van, amit ők is tanulhatnak tőlünk. Például hogy miként kell viselkedni a tömegközlekedési eszközökön. A lengyelek egyébként mindig nagyon udvariasak. A villamoson viszont olyanok, mint a gladiátorok.

Fanni: Szerintem Lengyelország mára igencsak megelőzte Magyarországot, mind anyagiakban, mind lelkiekben. Szinte mindenki jár templomba. Sok velem egykorú pap és szerzetes barátom van, akik részei a civil életnek, ami itthon nem megszokott. A lengyelek tényleg összetartóbbak nálunk, és inkább hisznek magukban és munkájukban, mint az állami segélyezésben. A köztünk lévő különbségek pedig a jólétben egyre inkább megmutatkoznak. Hadd mondjak egy konkrét példát. Dóri joghallgatóként több százezer forint tandíjat fizet itthon, én viszont kinn ugyanannyit kapok ösztöndíjként, pedig nem is vagyok lengyel állampolgár. Szabályosan megköszönik, hogy szorgalmas vagyok, jól tanulok, és öregbítem a jó híreket. Szeretnék ezt a fajta dolgot, szorgalmas példát minél szélesebb körben népszerűsíteni itthon.

Meszleny Zita

A Szívo jezsuita magazinból

Digitalizálták a Laikosz Agonaszt

A Magyarországra érkezett görög politikai menekültek 1950-ben indították útjára *Laikosz Agonasz* (Népharc) című újságjukat. Napilapként indult, majd az ötvenes évek közepétől heti két alkalommal jelent meg, általában négy oldalon. Kezdetben a Révai Nyomdában, majd huszonöt éven át a Franklinban nyomtatták a lapot. A görög katonai junta (1967-1974) bukását követő görögországi politikai változások megnyitották az utat a politikai menekültek visszatérése előtt. A politikai változások nem hagyták érintetlenül a magyarországi görög sajtót sem, 1977-ben megszűnt az újság. A döntés indoka az volt, hogy miután Görögország a demokratizálás útjára lépett, a Magyarországon élő görögök politikai emigráns

státusza megszűnik, a lapra nincs szükség. Az azóta eltelt idő bebizonyította ezen hozzáállás hibáit, hiszen még ma is mintegy ötezer fős görög közösségről beszélhetünk Magyarországon.

A Laikosz Agonasz huszonhét éven keresztül fontos szerepet játszott a magyarországi görögség életében. Tájékoztatót a szülőföldi eseményekről, és foglalkozott az itt élő görögök mindennapi életével, gondjaival. A lap a görög közösség tagjai közötti kapcsolattartás egyik fő eszköze volt.

Az újság megalakulásakor az impresszumban „nem jegyezték a felelős vagy főszerkesztő nevét, mondván a kollektív munkában mindenki felelős a lapért” – olvasható *Papadopoulosz* Filipposz, az újság

‘Ακόμα μιά φωτογραφία από την επίσκεψη του Μανώλη Γλέζου στο ελληνικό σχολείο της Βουδαπέστης που έχει τό όνομά του. ‘Η χαρά των παιδιών καθρεφτίζεται στο πρόσωπό τους. ‘Οχι λιγότερο στο δικό του— γι’ αυτή τή γεμάτη πατριωτική συγκινητική συνάντησή τους.

made by sisi @ agárdi

Laikosz Agonasz, 1965. 02. 10. – Manolisz Glezosz látogatása Budapesten görög menekült gyermekek között

egykori munkatársának írásában. Csupán 1959-től lett a lapnak főszerkesztője *Driciosz* Thomasz személyében. Őt *Polizosz* Aposztolosz követte, aki 1968-tól 1975-ig látta el ezt a feladatot. Az utolsó két évben (1975-1977) *Carasz* Taszosz volt a főszerkesztő.

A szerkesztőség irodái először a Báthory utca 20. szám alatt, majd a Dohánygyárban (Kőbányai út 22.) voltak, később az Erzsébet királyné útja 6., illetve a Rákóczi út 54. szám alatt. Még később, 1975-től, mikor az újság a Lapkiadó Vállalathoz került, a szerkesztőség előbb a Lenin (ma: Erzsébet) körút 9-11.-ben, a mai New York-palotában, aztán a Madách utcában, végül a zuglói Zichy Géza utcában működött.

Papadopoulosz Filipposz közlése szerint a kezdetekben a lap kiadója – bár ezt sehol nem tüntették fel – a Görög Kommunista Párt Magyarországi Bizottsága, támogatója pedig a Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége volt. A Laikosz Agonasz kétnyelvű lapként kezdte a megjelenését, a görög

mellett „szlavomakedón” nyelvű melléklet is megjelent. Az 1956-os forradalom után, 1957-től a lap kiadója a Magyarországon Élő Görög Politikai Menekültek Egyesülete lett, a szláv nyelvű melléklet pedig önálló címet kapott, a „Laikosz Agonasz” cím tükörfordítását: „Narodna Borba”. A szláv nyelvű melléklet 1975-ben szűnt meg. Ekkorra az újság már mindössze havonta kétszer jelent meg, a példányszáma pedig 600 körülire csökkent.

Papadopoulosz Filipposz 1998 szeptemberében a Görög Kulturális Napok keretében a Budapesti Végadóban rendezett tudományos konferencián részletekbe menően beszélt a lapról és annak munkatársairól is. Mint elhangzott, a lap első szerkesztői *Driciosz* Thomasz, *Maliosz* Lazosz, *Marinelisz* Marinosz, *Hadzisz* Dimitrisz, *Agririadis* Argirisz és mások voltak. Később, az ötvenes évek második felétől és az azt követő évtizedekben a régiek mellett az újság szerkesztői voltak: *Bogdanisz* Vangelisz, *Hriszafisz* Kosztasz, *Roszidisz* Jakovosz, *Polizosz* Aposztolosz,

Szamarasz Jannisz, Szimu Vaszilisz, Karaiszkosz Lefterisz, Alevrasz Dimitrisz, Papadopulosz Filipposz, Ikonomu Jorgosz, Karasz Nikosz, Carasz Taszosz, Athanasziu Hrisztoforosz és Papanikolau Hrisztosz.

A nyomdászok közül mindössze ketten voltak szakképzettek, Cakirakisz Theodorosz, a csoport vezetője és Papadopulosz Mihalisz. Mellettük tanulta meg a szakmát Papageorgiu Nica, aki később a csoport vezetését is átvette. A nyomdában dolgoztak még Sztefanu Takisz, Fundukidisz Szokratisz, Markendudi Eleni, Klicasz Sztotirisz, Sziani Eftichia és mások.

Ami az újság tematikáját illeti, nem különbözött az akkori idők magyarországi napilapjaitól. Az olvasók görög nyelven tájékozódhattak az időszerű magyarországi eseményekről. A nemzetközi élet legfontosabb hírei szovjet forrásokból érkeztek. A görögországi híreket az „Igazság Hangja” rádióállomás szállította. A menekültek életéről szóló rovatok teszik leginkább fontossá a lap kutatását görög közösség számára. Nemcsak a nagyobb közösségek életébe kaphatunk ugyanis betekintést (Dohánygyár, Beloiannis, Miskolc, később Pécs, Tatabánya), hiszen olyan kis mikroközösségek tagjaival is készültek riportok, mint a debreceni, nyíregyházi, ózdi, kecskeméti vagy a váci. Figyelemmel kísérték a görög diákok előmenetelét is. Nemcsak az általános iskolai oktatásról készültek felbecsülhetetlen írások, de több riportban olvashatunk a középiskolában vagy a felsőoktatásban tanuló görög diákokról is. A lap írásai, riportjai nagyon sok magyarországi, vagy azóta visszatelepült görög család számára szolgálnak fontos családtörténeti adalékokkal is.

A lap nyomtatott formában három helyen lelhető fel Magyarországon. A legteljesebb gyűjtemény Beloiannis település könyvtárában található, ahol

az 1952 és 1975 között megjelent évfolyamokat őrzik. Az Országos Széchényi Könyvtárban és az Országgyűlési Könyvtárban 1957-től 1977-ig vannak meg az évfolyamok, de az előbbi gyűjteményben őrznek néhány lapszámot 1950-ból is.

Papadopulosz Filipposz 1998-ban arra tett javaslatot, hogy a lap beloianniszi gyűjteménye Budapesten, a Vécsey utcában kerüljön elhelyezésre, ezzel is megkönnyítvén a korszakot kutatók munkáját. Erre sosem került sor, de a mai korszerű technológiának köszönhetően már nem is lesz rá szükség. A Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata (elnök 2014-2019: Kukumzisz György, általános elnökhelyettes 2014-2018: Agárdi Bendegúz Szpirosz) 2014-től kezdeményezte a lap fellelhető példányainak digitalizálását. Ebben az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) és annak görög származású nemzetiségi referense, Pancsosz Alexandra bizonyult partnernek. Az OIK és a Magyarországi Görögök Kutatóintézete (igazgató 2015-2019: Szidiropulosz Archimédesz) közös projektjeként, Beloiannis Község Önkormányzatával együttműködésben (polgármester: Papalexisz Kosztasz) a Magyar Tudományos Akadémia műhelyében megtörtént a beloianniszi példányok szkennelése. Ezt követően az OIK munkatársai több éves munkával elvégezték a digitalizálást is, hogy kulcsszavakkal is kutatható legyen az anyag. Ezt nemcsak a görög, de a szláv nyelvű anyaggal is lehetővé tették. A kutatók és érdeklődők az OIK honlapján megtalálhatják a Laikosz Agonasz digitalizált példányait. Mindannyian, akik részt vettek a fenti folyamatokban, óriási szolgálatot tettek a magyarországi görögség történetének kutathatóságáért.

Agárdi B. Szpirosz

Forrás: Papadopulosz Filipposz: *Miként a madarak... 2.*,

Budapest, 2005., Újpesti Görög Kisebbségi Önkormányzat.

(Az írás megjelent a Görög Intézet honlapján.)

Laikosz Agonas, 1967. 05. 01.
– Spontán tüntetés a Görög Nagykövetség előtt a katonai junta ellen